



**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: C.N.C.D.@C.N.C.D..org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 609
din 13.11.2008**

Dosar nr.: 617/2008

Petiția nr.: 11067 din data de 22.08.2008

Petent: Comisariatul pentru Societatea Civilă

Reclamat: -

Obiect: dispoziții discriminatorii ale legii nr. 131/2008 pentru completarea art. 116 din legea nr. 215/2001

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentei

I.1.1. Comisariatul pentru Societatea Civilă, cu sediul în București, Sector 1, Piața Valter Maracineanu, nr. 1-3, Sector 1, București.

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2. -

II. Obiectul sesizării

2.1. Dispozițiile discriminatorii ale Legii nr. 131/2008 pentru completarea legii nr. 215/2001, în speță art. 116, prevederea cuprinsă la punctul 1 indice 1.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 11067 din 22.08.2008, petenta consideră discriminatorii prevederile Legii nr. 131/2008 pentru completarea legii nr. 215/2001, în speță art. 116, prevederea cuprinsă la punctul 1 indice 1.

IV. Procedura de citare

4.1. Urmare petiției înregistrate sub nr. 11067 din 22.08.2008, Colegiul Director a solicitat puncte de vedere cu privire la obiectul petiției Ministerului Internelor și Reformei Administrative și Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.



4.2. Prin adresele înregistrate cu nr. 11922 din 15.09.2008 și nr. 11923 din 15.09.2008 au fost solicitate puncte de vedere la care s-au remis Colegiului Director răspunsuri prin adresele înregistrate cu nr. 13224 din 15.10.2008 (Agenția Națională a Funcționarilor Publici) și nr. 14083 din 04.11.2008 (M.I.R.A.).

4.3. Având în vedere petiția, astfel cum este formulată, Colegiul Director a invocat din oficiu excepția necompetenței materiale a C.N.C.D. având în vedere că plângerea vizează sine qua non prevederile legii nr. 131/2008, prin care se completează art. 116 din legea nr. 215/2008.

4.4. Prin adresa înregistrată cu nr. 11924 din 15.09.2008 excepția motivată, a fost comunicată petentei și s-a acordat termen pentru data de 30.09.2008 pentru formularea propriilor apărări.

4.5. Până la data soluționării dosarului, petenta nu a comunicat apărările față de excepția de necompetență invocată din oficiu.

V. Susținerile părților

Susținerile petentei

5.1.1. Pe fond, petenta consideră discriminatorii prevederile legii nr. 131/2008 pentru completarea art. 116 din legea nr. 215/2001, în speță prevederea punctului 1 indice 1. În acest sens, se arată că dispozițiile legii civile se aplică de la data intrării în vigoare, în viitor, însă, ca excepție, dacă legea prevede expres, aceasta poate avea un caracter retroactiv.

5.1.2. Din acest punct de vedere, legea nr. 131/2008 nu prevede retroactivitatea efectului său juridic în sensul de a se recunoaște secretarilor unităților administrativ-teritoriale ori celor care ocupă funcții de conducere în aparatul propriu de specialitate al unității, vechimea în specialitate.

5.1.3. Având în vedere omisiunea legii de a se menționa expres acest efect retroactiv se crează o discriminare evidentă între secretarii unităților administrativ-teritoriale care activează pe funcție de ani de zile și cei nou numiți, după intrarea în vigoare a acestei legi.

5.1.4. Această diferență este considerată de petentă un criteriu major de discriminare în ceea ce privește vechimea în specialitate a secretarilor și a celor în funcții de conducere în aparatul propriu de specialitate al unității administrativ-teritoriale.

Punctul de vedere al Agenției Naționale a Funcționarilor Publici

5.2.1. Agenția Națională a Funcționarilor Publici arată că din analiza prevederilor normative în materie rezultă că pentru ocuparea funcției publice de conducere de secretar al comunei, orașului, municipiului, județului și al subdiviziunii administrativ-teritoriale a municipiilor este necesar ca persoanele care candidează să aibă studii superioare juridice sau administrative, precum și o vechime în specialitatea studiilor necesare exercitării funcției publice (respectiv



vechime în studii juridice sau administrative) de minim 2 ani, sau după caz de minim 5 ani.

5.2.2. În practică, raportat la dispozițiile legale menționate, în procesul de recrutate, s-a considerat că aceste condiții sunt îndeplinite atunci când din cartea de muncă sau din adeverința care atestă vechimea în muncă a rezultat în mod neechivoc faptul că persoanele în cauză au avut vechimea necesară în specialitatea studiilor juridice sau administrative.

5.2.3. De asemenea, se arată că în situația în care, după încetarea calității de secretar al unității administrativ-teritoriale, persoana respectivă candidează la ocuparea unei alte funcții publice pentru care sunt prevăzute studii, studiile juridice sau administrative, vechimea obținută ca secretar al unității administrativ-teritoriale este recunoscută ca vechime în specialitatea studiilor juridice sau administrative, după caz.

Punctul de vedere al M.I.R.A.

5.3.1. Ministerul Internelor prezintă dispozițiile legale aplicabile obiectului petiției și arată că în ceea ce privește legea nr. 131/2008, potrivit principiului neretroactivității, actele normative nu își întind efectele asupra raporturilor născute înaintea intrării lor în vigoare. Acest principiu decurge din împrejurarea firească potrivit căreia legea reglementează numai pentru viitor și se aplică relațiilor sociale de la data intrării sale în vigoare, statul neputând pretinde cetățenilor să se supună unei legi ale cărei reglementări nu se cunosc întrucât legea încă nu există. Astfel, Constituția României, republicată, stabilește în art. 15 alin.2 faptul că "legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile".

5.3.2. Astfel, se apreciază că tratamentul de care au beneficiat persoanele care au ocupat funcția de secretar al unității administrativ teritoriale sau o funcție publică în aparatul de specialitate al unităților administrativ teritoriale până la intrarea în vigoare a noilor prevederi nu este unul discriminatoriu.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. În fapt, Colegiul Director reține că petenta consideră discriminatorii prevederile legii nr. 131/2008 pentru completarea art. 116 din legea nr. 215/2001, în speță prevederea punctului 1 indice 1. În opinia petentei, legea nr. 131/2008 nu prevede retroactivitatea efectului său juridic în sensul de a se recunoaște secretarilor unităților administrativ-teritoriale ori celor care ocupă funcții de conducere în aparatul propriu de specialitate al unității, vechimea în specialitate. Având în vedere omisiunea legii de a se menționa expres acest efect retroactiv, în opinia petentei, se crează o discriminare evidentă între secretarii unităților administrativ teritoriale care activează pe funcție de ani de zile și cei nou numiți, după intrarea în vigoare a acestei legi.



6.2. În drept, analizând susținerile petentei și punctele de vedere ale Agenției Naționale a Funcționarilor Publici și Ministerul Internelor și Reformei Administrative, Colegiul Director urmează a analiza excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării ridicată din oficiu în cauză.

6.3. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul Director, analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele Art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

6.4. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele Art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excudere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația petentului/petentei (petenților/petentelor), ipso facto, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.5. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale Art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.6. Din acest punct de vedere, sub aspectul incidenței art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul Director ia act de faptul că petenta, în plângerea dedusă soluționării, sesizează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării solicitând constatarea unei fapte de discriminare produsă de dispozițiile legii nr. 131 din 24 iunie 2008 pentru completarea art. 116 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, lege publicată în Monitorul Oficial nr. 485 din 30.06.2008. Petenta consideră că dispozițiile actului normativ, în speță alin.1 indice 1 al art. 116, astfel cum este modificat, instituie o discriminare în ceea ce privește recunoașterea vechimii în specialitate a secretarilor și a celor cu funcții de conducere în aparatul propriu de specialitate care activează în funcții de o perioadă îndelungată comparativ cu cei numiți după intrarea în vigoare a dispozițiilor menționate în plângere.

6.7. Raportat la obiectul petiției, astfel cum este formulat, Colegiul Director reține că fapta de discriminare invocată, este ipso facto concretizată prin două moduri conexe. Ab initio, împrejurarea nașterii faptei de discriminare este corelativă adoptării de către Parlamentul României a legii nr. 131 din 24 iunie

2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 485 din 30.06.2008. În primă instanță, adoptarea actului normativ menționat și subsecvent, omisiunea legiuitorului de a menționa expres un efect retroactiv al dispozițiilor art. 116 alin1 indice 1, crează, în opinia petentei, o discriminare evidentă între secretarii unităților administrativ teritoriale care activează pe funcție de ani de zile și cei nou numiți, după intrarea în vigoare a acestei legi.

6.9. În considerarea obiectului petiției, astfel cum este formulat de petentă, Colegiul Director este de opinie că împrejurarea nașterii tratamentului ipotetic diferit, decurge sui generis din prevederile legii nr. 131/2008. Astfel, în fapt, în exercitarea competențelor sale, Colegiul Director este chemat să se pronunțe cu privire la o circumstanță ce decurge din procesul legislativ, în speță, prin adoptarea ori modificarea cadrului legal privind administrația publică locală, împrejurare ce instituie discriminări, în opinia petentei, în contradicție cu principiul nediscriminării. Or, pretinsa discriminare nu își are izvorul într-un fapt volitiv determinat de o acțiune a unei persoane reclamate prin care se face ceea ce este interzis de lege ori o omisiune prin care nu se face ceea ce pretinde legea cât în caracterul prezumtiv discriminatoriu al prevederilor art. 116 alin.1 indice 1, astfel cum a fost adoptat de legiuitor prin legea nr. 131/2008.

6.10. Or, în ceea ce privește procesul legislativ, astfel cum s-a susținut în jurisprudența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (vezi spre exemplu Hotărârea nr. 310 din 14.05.2008, Hotărârea nr. 430/22.07.2008, Hotărârea nr. 433 din 30.07.2008 și altele), de plano, Colegiul Director este de opinie că adoptarea sau modificarea unor acte normative nu poate fi asimilată unui comportament în sensul prevederilor Ordonanței de Guvern nr. 137/2000, republicată. În plus, Constituția României consacră, în conformitate cu art. 74 alin.1, inițiativa legislativă ce se exercită de Guvern, parlamentari sau de cetățeni pe calea inițiativei populare. Or este de natura evidenței că modificarea, completarea ori abrogarea unor acte normative nu poate atrage după sine o eventuală răspundere contravențională.

6.11. Astfel cum a reținut și Curtea Constituțională în Decizia nr. 1.011 din 8 noiembrie 2007 publicată în Monitorul Oficial nr. 809 din 27 noiembrie 2007 și a reiterat în Deciziile sale cu nr. 818, 819, 820 și 821 din 3 iulie 2008, publicate în Monitorul Oficial nr. 537 din 16.07.2008 „Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare este o *reglementare specială care stabilește comportamentele considerate discriminatorii* în viziunea legiuitorului și creează mecanismele prin care orice tip de discriminare poate fi sancționat și eliminat”. Astfel, Curtea în mod expres desprinde scopul legiuitorului în reglementarea acelor „comportamente”, i.e. împrejurări de fapt aplicate la situația unor persoane, grupuri de persoane sau comunități comparativ cu alte persoane, grupuri de persoane ori comunități, ce pot fi reținute ca discriminatorii în ipotezele prevăzute de Ordonanța nr. 137/2000 republicată. Dealtfel, în deciziile sus menționate, Curtea Constituțională arată în mod explicit că „*actul normativ criticat sancționează contravențional orice deosebire, excludere, restricție sau preferință care are ca scop ori efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în domeniul politic, economic, social și cultural ori în*



orice alte domenii ale vieții publice, dacă deosebirea, excluderea, restricția sau preferința se datorează apartenenței la o rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv convingerilor, sexului sau orientării sexuale ori apartenenței la o categorie defavorizată”.

6.12. Este evident în acest sens, că acele comportamente considerate discriminatorii și care sunt sancționabile contravențional nu pot fi echivalate sau asimilate cu procesul legislativ, în speță situațiile ce implică modificarea, completarea sau abrogarea unor prevederi legale de către legiuitor, Parlamentul României sau de Guvern.

6.13. În raport cu statuările Curții Constituționale relativ la O.G. nr. 137/2000, republicată, este lipsit de echivoc faptul că, prin natura sa, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării investighează, constată și sancționează fapte de discriminare. Corelativ obiectului petiției și raportat la discriminarea instituită, în opinia petentei, prin prevederile art. 1 din O.U.G. nr. 148/2005 cu modificările și completările ulterioare, trebuie ținut cont de faptul că în jurisprudența sa, Colegiul Director a statuat că nu analizează modul de stabilire sui generis, prin lege a unor drepturi în favoarea unor categorii de persoane în mod diferit față de alte categorii ori nereglementarea de legiuitor a unor aspecte care țin de statutul unei persoane sau categorii de persoane. Din acest punct de vedere, examinarea soluțiilor legislative per se, alese de către legiuitor și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României, revine Curții Constituționale.

6.14. Or, relativ la obiectul petiției, este indubitabil că „fapta de discriminare” invocată de petentă este de facto echivalentă cu o problemă de constituționalitate, sub aspectul art. 15 și art. 16 din Constituția României. Din acest punct de vedere, o eventuala răspundere a legiuitorului, în speța dedusă soluționării, nu ar putea fi apreciată de Colegiul Director deoarece Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării își exercită atribuțiile strict sub aspectul investigării, constatării și sancționării acelor fapte considerate discriminatorii în viziunea legiuitorului și care atrag răspunderea contravențională.

6.15. De altfel, în măsura în care s-ar admite că pe calea controlului jurisdicțional prevăzut de O.G. nr. 137/2000, republicată, C.N.C.D. poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unui text de lege, s-ar pune în discuție legitimitatea C.N.C.D. de a înălțura consecințele faptelor discriminatorii, prin hotărâri, ce pot duce, în ultimă instanță, la încetarea aplicabilității unor dispoziții de lege, și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, încălcându-se în mod flagrant principiul separației puterilor în stat, prin interferarea în atribuțiile legislativului dar și ale Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, inclusiv cele ale Art. 16 care se referă la egalitatea în drepturi a cetățenilor. În același sens s-a pronunțat și Curtea Constituțională, prin decizia nr. 997 din 7.10.2008.

6.16. Or, având în vedere considerentele expuse mai sus, Colegiul Director urmează a admite excepția necompetenței materiale a C.N.C.D. în raport cu obiectul petiției.



Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția necompetenței materiale a C.N.C.D. în raport cu obiectul petiției, astfel cum este formulat;
2. Clasarea dosarului;
3. Se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;
4. O copie a hotărârii se va transmite petentei Comisariatul pentru Societatea Civilă, cu sediul în București, Sector 1, Piața Valter Mărcineanu, nr. 1-3, Sector 1, București.
5. O copie a hotărârii se va transmite spre informare M.I.R.A. și A.N.F.P.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS Csaba Ferenc – Președinte

COMȘA Corina Nicoleta – Vicepreședinte

GERGELY Dezideriu – Membru



HALLER Istvan – Membru

IONIȚĂ Gheorghe – Membru

PANFILE Anamaria – Membru

TRUINEA Roxana Paula – Membru

VASILE Ana Monica - Membru

Data redactării 21.11. 2008

Red. G.D. , Tehnored. A.P., 2 exemp.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

